

TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

BO'LAJAK O'QITUVCHILARIDA KREATIV SIFATLARNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI

Saidova Gulruh Halim qizi

*Toshkent davlat pedagogika
universiteti dotsenti, (PhD)*

Annotatsiya: *Bo'lajak o'qituvchilarda kreativ sifatlarni rivojlantirish, zamonaviy ta'lim tizimida muhim ahamiyatga ega. Kreativlik, o'qituvchilarning o'quvchilarga dars berish usullarini yangilash, o'quvchilarni ijodiy fikrlashga undash va ta'lim jarayonini qiziqarli qilishda asosiy omil hisoblanadi. Ushbu maqolada bo'lajak o'qituvchilarda kreativ sifatlarni rivojlantirishning bir qator yo'llari haqida ma'lumotlar berilgan.*

Kalit so'zlar: *o'qituvchilar, kreativ sifatlarni, dars, yangi g'oyalar, yangi texnologiyalar, innovatsion yondashuvlar, usullar.*

Аннотация: *Развитие творческих качеств у будущих учителей имеет важное значение в современной системе образования. Креативность является ключевым фактором в улучшении того, как учителя обучают учащихся, поощрении учащихся к творческому мышлению и обеспечении интереса к процессу обучения. В данной статье представлена информация о ряде способов развития творческих качеств у будущих учителей.*

Ключевые слова: *учителя, творческие качества, урок, новые идеи, новые технологии, инновационные подходы, методы.*

Abstract: *The development of creative qualities in future teachers is important in the modern education system. Creativity is a key factor in improving the way teachers teach students, encouraging students to think creatively, and making the learning process interesting. This article provides information on a number of ways to develop creative qualities in future teachers.*

Key words: *teachers, creative qualities, lesson, new ideas, new technologies, innovative approaches, methods.*

KIRISH

Kreativ sifatlarni insonning ijodiy fikrlash, yangi g'oyalarni yaratish va muammolarni innovatsion usullar bilan hal qilish qobiliyatidir. Ushbu sifatlarni nafaqat san'at va dizayn sohalarida, balki har qanday faoliyatda, jumladan, ta'lim, biznes va kundalik hayotda ham muhim ahamiyatga ega. Kreativlik, o'z navbatida, shaxsning o'zini ifoda etish, yangi g'oyalarni ishlab chiqish va o'ziga xos yechimlar topish qobiliyatini rivojlantiradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

O'qituvchilar o'z darslarida interaktiv metodlarni qo'llashlari zarur. O'quvchilarni dars jarayonida faol ishtirok etishga undash, ularning fikrlarini tinglash va baholash, ijodiy fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, guruhiy muhokamalar, rolli o'yinlar,

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

ijodiy loyihalar va muammolarni hal qilish faoliyatlari o'tkazish orqali o'quvchilar o'z fikrlarini erkin ifoda etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning ijodiy qobiliyatlarini oshiradi va o'quv jarayoniga qiziqishlarini kuchaytiradi. Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali o'qituvchilar o'quvchilarning qiziqishini oshirishi mumkin. Interaktiv taqdimotlar, onlayn platformalar, video darslar va multimedia vositalari yordamida o'quvchilarni darsga jalb qilish, ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, o'quvchilar uchun virtual ekskursiyalar, onlayn tadbirlar yoki qiziqarli videolarni tayyorlash orqali darslarni yanada qiziqarli va samarali qilish mumkin. Bu usullar, o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirib, ularni yangi g'oyalarni yaratishga undaydi. O'qituvchilar o'z-o'zini rivojlantirish va o'rganishga bo'lgan ishtiyoqni oshirishlari zarur.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

O'qituvchilar o'z bilimlarini doimiy ravishda yangilab borishlari, yangi metodlarni o'rganishlari va ijodiy fikrlashni rivojlantiruvchi treninglarda ishtirok etishlari kerak. O'qituvchilar o'zaro tajriba almashishlari va bir-birlaridan o'rganishlari ham muhimdir. Ular o'zaro hamkorlikda ishlashlari, ijodiy g'oyalar bilan bo'lishishlari va bir-birlarining tajribalaridan foydalanishlari orqali o'z ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishlari mumkin. Ijodiy muhit yaratish ham o'qituvchilarda kreativ sifatlarni rivojlantirishga yordam beradi. Ijodiy muhit, o'quvchilarga o'z fikrlarini erkin ifoda etish, yangi g'oyalarni sinab ko'rish va xatolardan o'rganish imkoniyatini beradi.[1]

O'qituvchilar o'z darslarida ijodiy muhit yaratish, o'quvchilarni rag'batlantirish va ularning ijodiy fikrlashini qo'llab-quvvatlashlari kerak. Bu o'z navbatida o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va yangi g'oyalarni yaratishga undaydi. O'quvchilarni guruhiiy ishlar va loyiha asosida faoliyatlarga jalb qilish, ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. O'quvchilar birgalikda ishlash, o'z fikrlarini baham ko'rish va bir-birlaridan o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar. O'qituvchilar o'z darslarida hamkorlikni rag'batlantirish, guruhiiy muhokamalar o'tkazish va ijodiy loyihalarni amalga oshirish orqali o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishlari mumkin. Bu jarayon, o'quvchilarning o'zaro munosabatlarini yaxshilaydi va jamoaviy ish ko'nikmalarini oshiradi. [2]

Shuningdek, o'qituvchilar o'z darslarida ijodiy faoliyatlarni o'tkazishlari ham zarur. O'quvchilarni san'at, musiqa, teatr va boshqa ijodiy faoliyatlarga jalb qilish, ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, o'quvchilarga ijodiy yozuv, rasm chizish yoki musiqiy kompozitsiyalar yaratish imkoniyatlarini berish, ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini oshirishga yordam beradi. Bunday faoliyatlar, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish bilan birga, ularning o'zini ifoda etish imkoniyatlarini ham kengaytiradi. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish ham o'qituvchilarda kreativ sifatlarni oshirishga yordam beradi. Tanqidiy fikrlash, ijodiy fikrlash bilan chambarchas bog'liq bo'lib, o'quvchilarga muammolarni hal qilishda va yangi g'oyalarni yaratishda yordam beradi. O'qituvchilar o'quvchilarga o'z fikrlarini baholash, g'oyalarni tahlil qilish va o'z

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

qarorlarini asoslash imkoniyatini berishlari kerak. Bu o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi va ularni yanada mustaqil fikrlovchilarga aylantiradi. Bo'lajak o'qituvchilarda kreativ sifatlarni rivojlantirish jarayonida, ularning o'zaro hamkorlikda ishlashi, ijodiy g'oyalar bilan bo'lishishi va tajribalarini almashishi muhimdir. O'qituvchilar o'zaro tajriba almashish orqali yangi g'oyalarni o'rganishlari, o'z darslarini yanada qiziqarli va samarali qilishlari mumkin. Bu jarayon, o'qituvchilar o'rtasida ijodiy muhit yaratadi va o'zaro qo'llab-quvvatlashni kuchaytiradi.[3]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, bo'lajak o'qituvchilarda kreativ sifatlarni rivojlantirish, ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. O'qituvchilar ijodiy yondashuvlar orqali o'quvchilarning qiziqishini oshirish, ularning bilim olish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar. O'qituvchilar o'z darslarida interaktiv usullarni qo'llash, innovatsion metodlarni integratsiya qilish, ijodiy muhit yaratish va o'quvchilarning o'zaro hamkorligini rag'batlantirish orqali ijodiy fikrlashni rivojlantirishlari mumkin. Bu jarayon, o'z navbatida, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga va kelajakda muvaffaqiyatli o'qituvchilar bo'lishlariga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Jumaniyazov, M. (2020). "Kreativ pedagogika: nazariya va amaliyot". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Saidov, A. (2019). "O'qituvchilarda ijodiy fikrlashni rivojlantirish usullari". Samarqand: Samarqand davlat universiteti.
3. Tursunov, Sh. (2021). "Innovatsion ta'lim texnologiyalari va kreativlik". Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti.
4. Xolmatov, R. (2018). "O'qituvchilarda kreativ qobiliyatlarni rivojlantirishning psixologik asoslari". Buxoro: Buxoro davlat universiteti.
5. Tashpulatov, D. (2022). "Kreativ o'qitish: pedagogik yondashuvlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasi.
6. G'afurov, A. (2017). "O'qituvchilarda ijodiy qobiliyatlarni shakllantirish". Andijon: Andijon davlat universiteti.
7. Karimova, N. (2023). "Ta'limda kreativlik va innovatsiyalar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim vazirligi.